

gældende Ordning ikke betaler nogen Afgift af sit Privilegium, paalægges der den ved Regeringsforslaget en forlods Afgift til Statskassen paa 750,000 Kr. aarlig og derefter, naar Aktionærerne have faaet et Udbytte paa 6 pCt., en Fjerdedel af det der udover faldende Udbytte. Mindretallet anser ikke dette for i Virkeligheden at betyde nogen Merudgift for Banken. Ved den ny Ordning vil denne, med samme Seddelmasse som nu, kunne frigøre 20 Milioner Kr. af sin nuværende Metalbeholdning, og alene Renten heraf vil antagelig overstige, hvad den kommer til at yde til Statskassen.

Der kunde efter Mindretallets Formening derfor være god Grund til at kræve en betydelig forøget Afgift af Nationalbanken, naar den ny Ordning træder i Kraft. Da dette imidlertid paa den anden Side muligvis kan medføre, at Banken, for ikke at formindske, mulig endog forøge, Aktionærernes Udbytte, kunde indlade sig paa Foretagender, der ikke ere absolut gunstige for den Sikkerhed, der altid bør være til Stede, har Mindretallet med Hensyn til dette Spørgsmaal indskrænket sig til at stille Ændringsforslaget under Nr. 8, der gaar ud paa, at det Overskudsudbytte, der maatte blive, naar Aktionærerne have faaet 6 pCt., deles lige mellem Staten og Aktionærerne.

Den nu gældende Oktrojs § 43 lyder saaledes:

„Da Bankens Fond, som en Kapital, der ene og alene er bestemt til Sikkerhed for dens udstedte Sedler og Forskrivninger, samt øvrige dens Bestemmelser, ikke til andet Brug maa kunne anvendes, saa skal den derfor ikke heller nogen Sinde med nogen Slags Afgift i Fredstid eller Feidetid vorde betyngt eller formindsket.“

Denne Bestemmelse er i Tidens Løb bleven fortolket derhen, at Banken er bleven kendt fri ikke alene for Formueskat og Skatter paa fast Ejendom, men endogsaa for at svare Skat af det Udbytte, der udbetales til Aktionærerne.

Mindretallet anser ikke disse Skattefritagelser for at være berettigede i Nu-

tiden. Under de usikre Forhold, der herskede, da Banken oprettedes, og da der kun fandtes denne ene Bank, var det rimeligt, at den fritoges for Skat i det Omfang, der omtales i Oktrojens § 43. Nu er der derimod neppe nogen Grund til at fritage Nationalbanken mere end andre Banker for Skatter, og Mindretallet stiller derfor sammen med andre Medlemmer Ændringsforslagene under Nr. 26 og 27.

Et Mindretal (Birck) ser i Oktrojens Fornyelse en saare vigtig Forholdsregel, fordi man hermed skal ordne Reglerne for vort Penge- og dermed Kreditvæsen i en Menneskealder. Uagtet man i meget kan henholde sig til Flertallets Betænkning, maa man dog gøre følgende Bemærkninger gældende:

1) Med Hensyn til *Dækningsreglerne* anser Mindretallet den ubegrænsede Seddeludstedelsesret for farlig, idet den Maade, hvorpaa Banken i Fremtiden vil blive styret — af en Direktion, hvis Flertal indirekte er valgt af Aktionærerne —, ikke gør Misbrug usandsynlig. Særlig naar Kapitalen er bleven udvidet, vil der kunne komme et Aktionærelement ind, bestaaende af Folk, for hvem ikke den solide Pengeanbringelse har den Betydning som f. Eks. Jobber-Interessen og som *kan* misbruge Bankens Ledelse og Bankens Seddeludstedelsesret i Øjemed, der ikke have noget med Banken at gøre.

Desforuden maa Mindretallet paapege, at det ofte ikke er ved Indløsning af Sedler, men ved Udtrækning af Deposita, at Seddelbanken kommer i Forlegenhed, og kunde derfor ønske, at der i alt Fald skulde være fortrinlig Dækning for Deposita, der kunne udtrækkes paa Anfordring. Selv om Deposita ikke i Øjeblikket spiller den Rolle som for andre Banker, kunde det jo vel tænkes, at en yngre Direktion for at forøge Udbyttet vilde deltage i Kapløbet for at lokke Deposita til sig.

Men i alt Fald maa en Bank, der har ubegrænset Seddeludstedelsesret, ikke deltage i eller garantere for Aktieemissioner;